

Kraków

Sposób zagospodarowania terenu znajdującego się w sąsiedztwie
doliny rzeki Wilgi i w rejonie ulic Podmokłej i Herberta pn. „Białe Morza”
- konsultacje społeczne

An aerial photograph of a sandstone cliff face, likely in a national park. The cliff shows vertical erosion patterns. A wooden walkway runs along the top edge of the cliff. In the foreground, there is a sandy area with several small evergreen trees. To the right, a body of water is visible, with a reddish-brown shoreline. The background is filled with a dense forest of green trees.

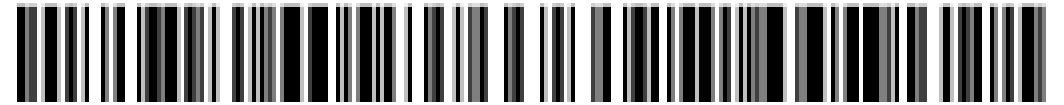
RECEPTY DLA BIAŁYCH MÓRZ

Alina Drapella-Hermansdorfer, prof. uczelni
Politechnika Wrocławska
5 września 2022

SPIS TREŚCI

1. **Inspiracje**, czyli co wynika z wielkich projektów zagranicznych, zrealizowanych na terenach przemysłowych?
2. Proza życia, czyli na co wskazują **doświadczenia** polskie?
3. **Recepty** dla Białych Mór, czyli gdzie szukać złotego środka w warunkach kryzysowych?

Informacja o receptach elektronicznych

10502874808754346570615020299283607101143770

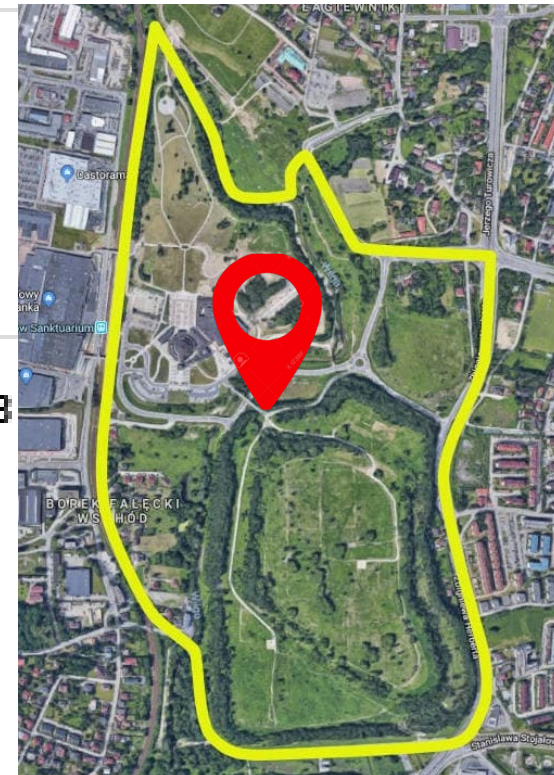
Kod dostępowy **5020**

Wystawiono **05.09.2022**

Pacjent

Wystawca

Recepta 1 z 3

Pierwsze parki na terenach **pofabrycznych**

**Park Duisburg Nord; Duisburg,
dawne Zagłębie Ruhry, Niemcy**

<https://twitter.com/christophhowell/status/1154837085242744832>
<https://uffpaisagismo.wordpress.com/2015/10/01/landschaftspark-duisburg-nord/>

**Pierwsze parki na terenach
pofabrycznych**
Parco Dora, Turyn, Włochy

<https://zero.eu/en/luoghi/8489-parco-dora,torino/>
<https://www.itinari.com/location/parco-dora-torino>

INSPIRACJE 1a

1. Nawet w projektach wysokobudżetowych dominuje **podejście ekonomiczne**, czyli
a) upcycling zachowanych budynków oraz elementów parku maszynowego,
b) akceptacja spontanicznej roślinności, w połączeniu z ingerencją ogrodniczą;
2. Zachowane obiekty stają się **wyróżnikami miejsca** i są udostępniane dla nowych rodzajów aktywności;
3. **Parki są odpowiednio zarządzane** pod kątem edukacji, rozrywki oraz utrzymania.

Herkules,
aut. Markus
Lüpertz;
Norsternpark,
Gelsenkirchen,
Niemcy

<https://georg.hulisz.org/ruhrgebiet/norsternpark/>

Rewitalizacja terenów powydobywczych

Lausitz Resort, Geierswalde,
Niemcy

<https://www.booking.com/hotel/de/holiday-home-in-der-lausitz-auf-dem-geierswalder-see-geierswalde->

Rewitalizacja terenów powydobywczych

Park wodny przy hotelu Songiang,
Szanghaj, Chiny

INSPIRACJE 1b

1. W przypadku terenów powydobywczych na wybór **kierunku rekultywacji** zasadniczy wpływ mają:
 - a) warunki hydrogeologiczne w dawnym wyrobisku i jego otoczeniu,
 - b) położenie obszaru, oraz -
 - c) funkcje planowane przez docelowego właściciela/zarządcę terenu.
2. Z uwagi na koszty rekultywacji, nowe rodzaje aktywności mogą zmierzać w stronę luksusu lub komercji, z pominięciem **potrzeb mieszkańców.**

Little Island is a \$260 million park and performance space, largely funded by media mogul Barry Diller, built on stilts in the Hudson River in Lower Manhattan. Photographer: Gary Hershorn/Corbis News via Getty Images

CityLab | Design

The Irresistible Appeal of the 'Post-Industrial Park'

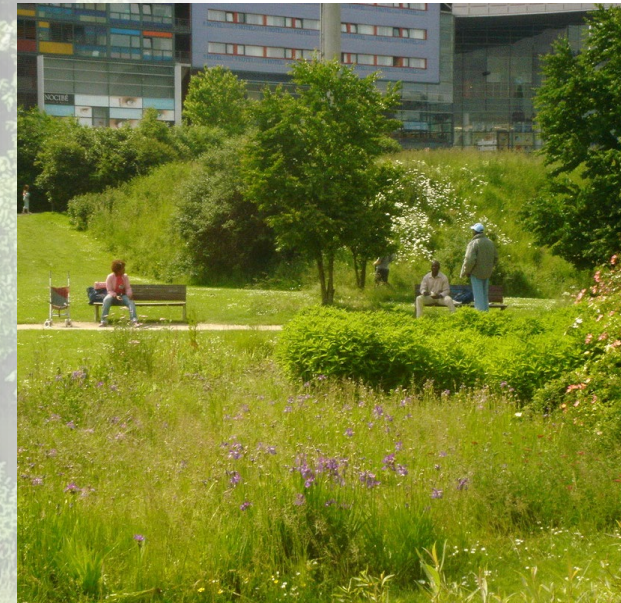
In *Parks for Profit*, a sociologist argues that glitzy urban parks that rely on private funders can trigger displacement and drain resources from other public spaces.

Michael Friedrich

Rewitalizacja terenów pofortecznych i pobudowlanych

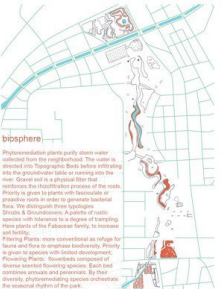
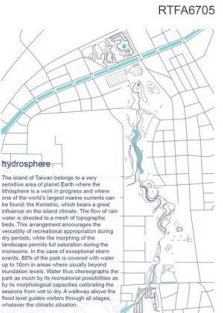
Park Henri Matisse'a, Lille, Francja

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/f/fb/Lille_parc_matisse_ile_derborence.jpg

<https://landscapetheory1.wordpress.com/1995/01/01/980/>

Rewitalizacja terenów pokomunikacyjnych Central Park, Taichung, Taiwan

rtf AWARDS 2021

<https://www.dezeen.com/2020/11/12/mosbach-paysagistes-phase-shifts-park-taichung-taiwan-landscape-architecture/#>

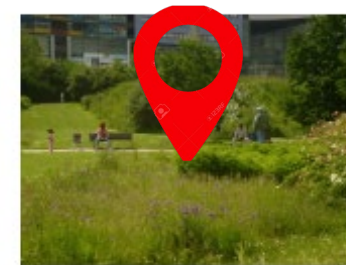
<https://awards.re-thinkingthefuture.com/rtf-awards-2021-winners/taichung-central-park-by-mosbach-paysagistes/>

INSPIRACJE 1c

1. Postawienie na tradycyjną ekologię w obszarach miejskich nie zawsze się sprawdza ze względu na **wolne tempo** procesów naturalnej sukcesji.
2. Postrzeganie parku jako obszaru zaniedbanego sprzyja jego dewastacji oraz niepożądanym zachowaniom społecznym. Park traci **cechy bezpiecznej przestrzeni**, a wraz z nią znikają takie grupy użytkowników, jak: matki z dziećmi, seniorzy czy single.
3. Nowa ekologia w parku może się wiązać ze świadomym **kształtowaniem klimatu**, eksperymentem naukowym oraz biznesem.

The difference between the scientific concept of ecology and the cultural concept of nature, the difference between function and appearance, demonstrates that applied landscape ecology is essentially a design problem. It is not a straightforward problem of attending to scientific knowledge of ecosystem relationships or an artistic problem of expressing ecological function, but a public landscape problem of addressing cultural expectations that only tangentially relate to ecological function or high art. It requires the translation of ecological patterns into cultural language. It requires placing unfamiliar and frequently undesirable forms inside familiar, attractive packages. It requires designing orderly frames for messy ecosystems.

Joan Iverson Nassauer, *Messy ecosystems, orderly frames* (1995)

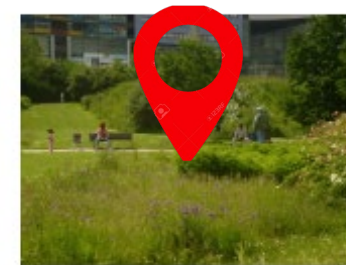

INSPIRACJE 1c

1. Postawienie na tradycyjną ekologię w obszarach miejskich nie zawsze się sprawdza ze względu na **wolne tempo** procesów naturalnej sukcesji.
2. Postrzeganie parku jako obszaru zaniedbanego sprzyja jego dewastacji oraz niepożądanym zachowaniom społecznym. Park traci **cechy bezpiecznej przestrzeni**, a wraz z nią znikają takie grupy użytkowników, jak: matki z dziećmi, seniorzy czy single.
3. Nowa ekologia w parku może się wiązać ze świadomym **kształtowaniem klimatu**, eksperymentem naukowym oraz biznesem.

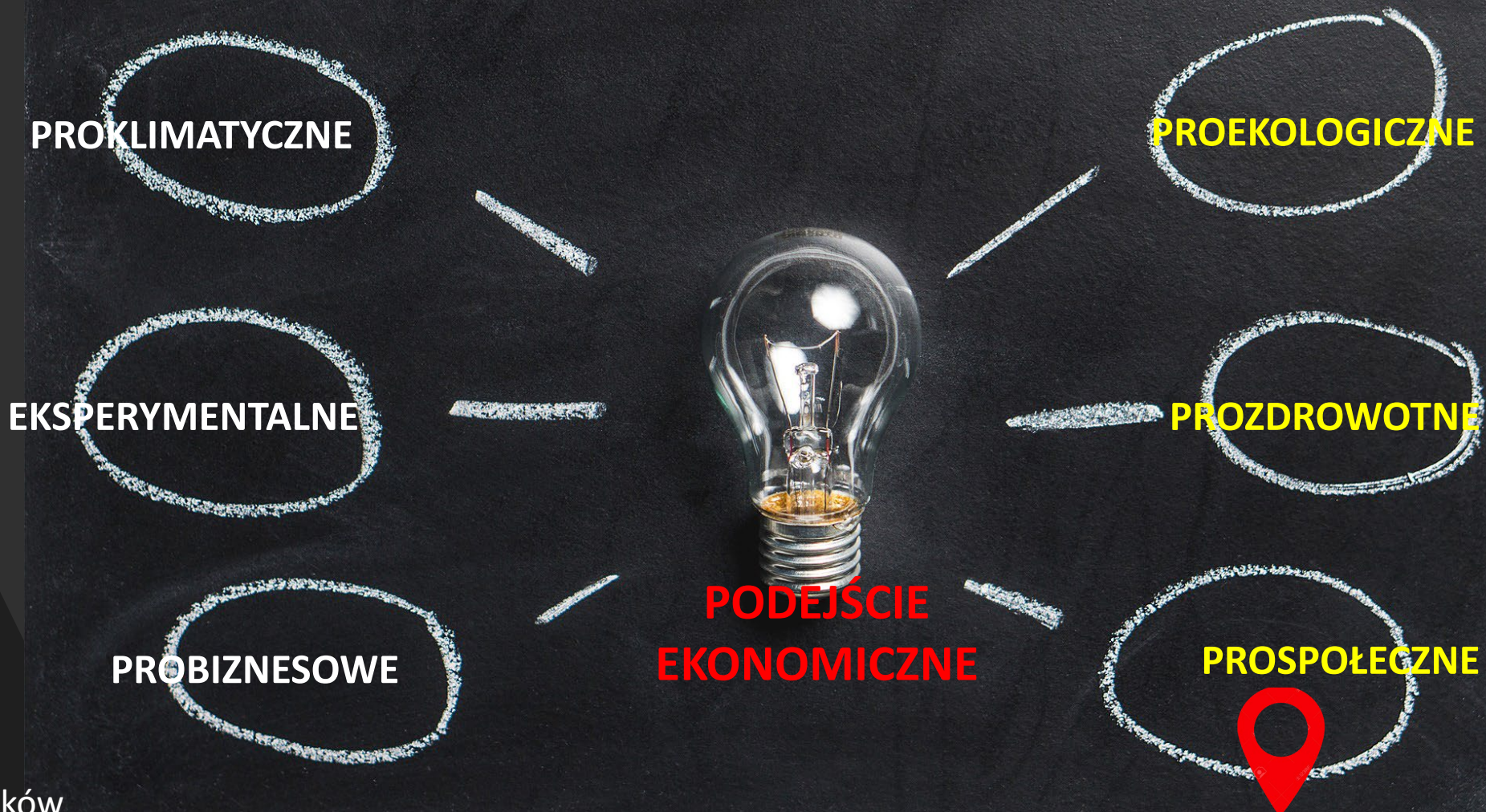
The difference between the scientific concept of ecology and the cultural concept of nature, the difference between function and appearance, demonstrates that applied landscape ecology is essentially a design problem. It is not a straightforward problem of attending to scientific knowledge of ecosystem relationships or an artistic problem of expressing ecological function, but a public landscape problem of addressing cultural expectations that only tangentially relate to ecological function or high art. It requires the translation of ecological patterns into cultural language. It requires placing unfamiliar and frequently undesirable forms inside familiar, attractive packages. It requires designing orderly frames for messy ecosystems.

Joan Iverson Nassauer, *Messy ecosystems, orderly frames* (1995)

WNIOSKI

W ocenach i rekomendacjach należy bazować na ocenach użytkowników po co najmniej kilku latach eksploatacji (metoda POE).

RÓŻNE PODEJŚCIA DO KSZTAŁTOWANIA PARKÓW NA TERENACH POST-INDUSTRIALNYCH

INSPIRACJE 1d

Wyspy Zdrowia oraz przyjaznego klimatu należą do rozwiązań coraz częściej spotykanych w parkach z uwagi na procesy globalnego ocieplenia.

Pojawiają się w nich urządzenia w typie:

- a) tężni,
- b) zamgławiaczy/kutyn wodnych,
- c) wysokich zadrzewień lub obiektów zacieniających (pergole, zadaszenia).

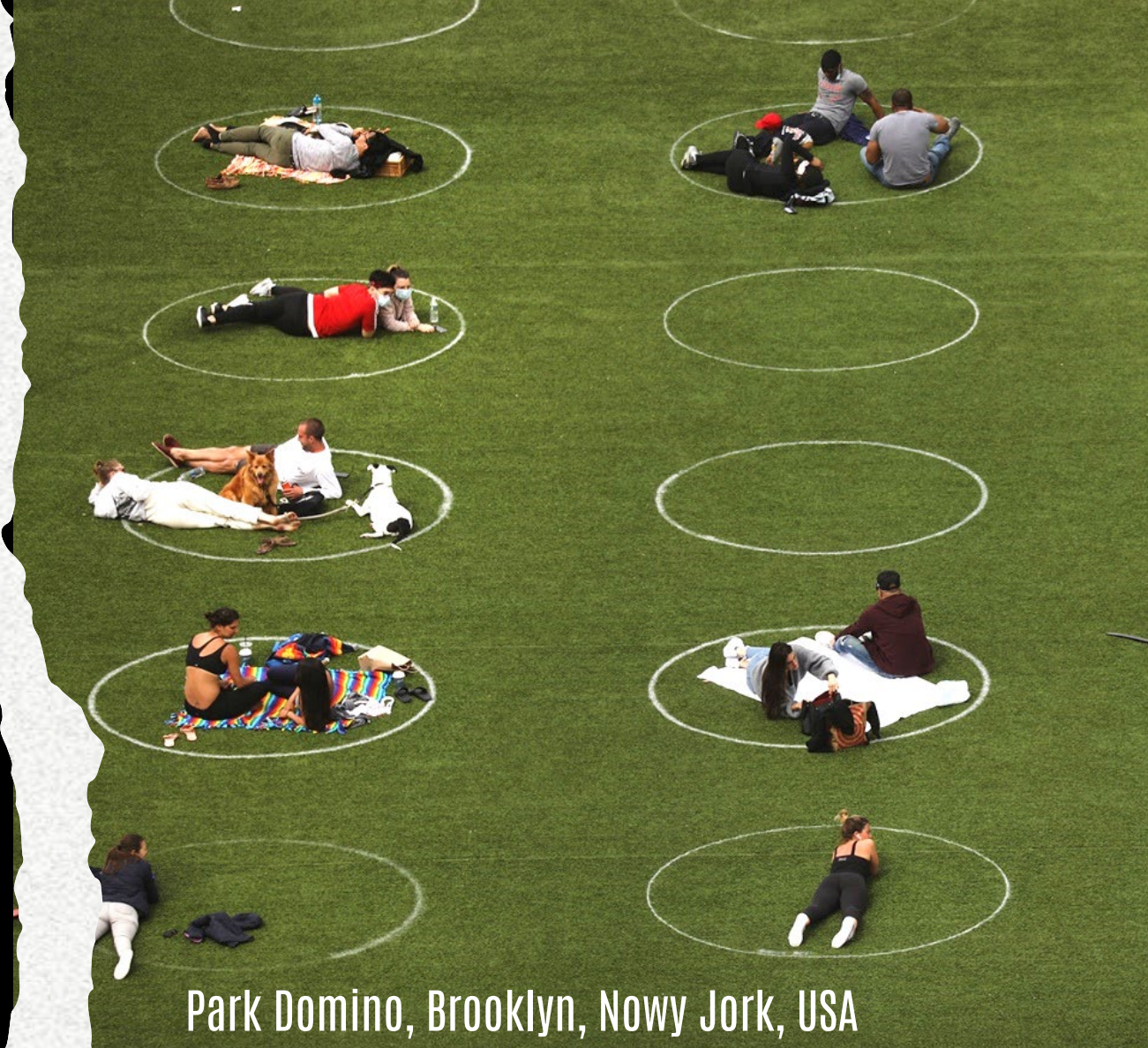

**Der Sportring, park
BUGA 2019, Heilbronn,
Niemcy**

LAVALAND 2019 *Campuspark auf der BUGA*
2019 Heilbronn

INSPIRACJE 1d

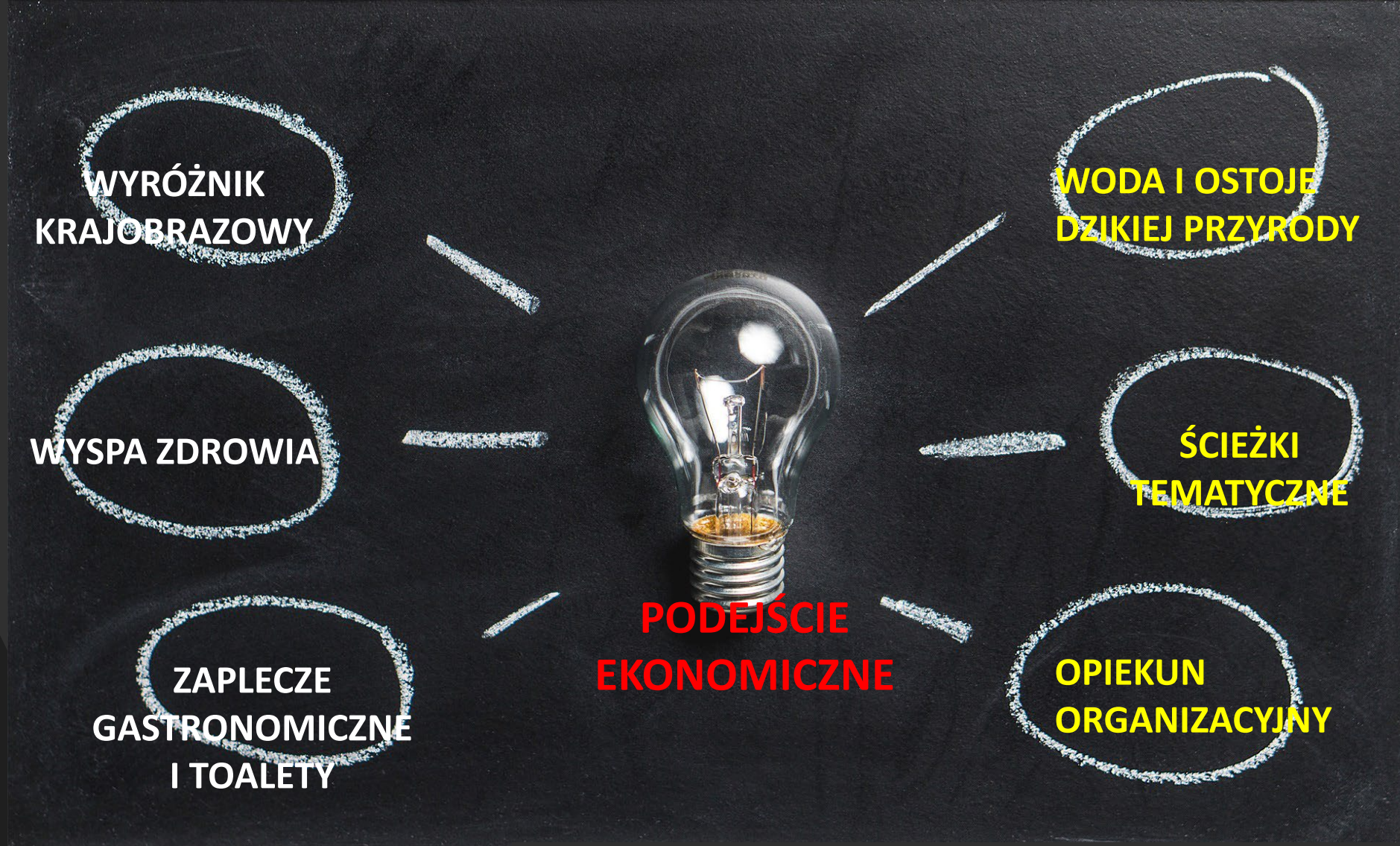
Wyspy Zdrowia oraz przyjaznego klimatu należą do rozwiązań coraz częściej spotykanych w parkach z uwagi na rosnące zagrożenia zdrowia publicznego.

Park Domino, Brooklyn, Nowy Jork, USA

<https://edition.cnn.com/style/article/domino-park-new-york-city-circles-social-distancing/index.html>

WNIOSKI

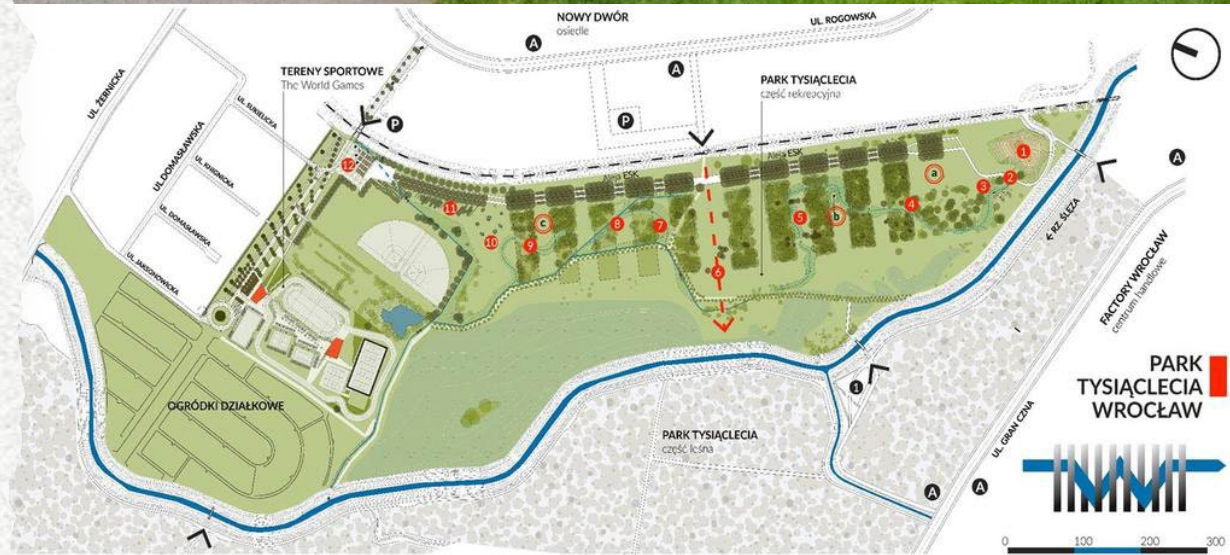
PODSTAWOWE ELEMENTY ZAGOSPODAROWANIA PARKU

DOŚWIADCZENIA 2a

Użytkownicy dużych parków zakładanych na terenach niezadrzewionych muszą się liczyć z **długim okresem oczekiwania** na docelowy efekt.

W tym czasie znaczna część nowych nasadzeń pozostaje wygradzona z uwagi na zwierzęta.

Poważną barierę **stanowi brak uzbrojenia terenu** (drogi, oświetlenie, woda, toalety) oraz **niechęć władz do inwestowania w te elementy wyposażenia**, gdyż nie generują one tak korzystnego odbioru społecznego, jak place zabaw, urządzenia sportowe, itp.

DOŚWIADCZENIA 2b

Modelowanie terenu należy do podstawowych zasad kształtowania parków, ze względu na gospodarowanie wodą opadową. Niestety większość architektów krajobrazu nie posiada tego rodzaju umiejętności.

Nie rozumieją tego również zarządy zieleni, które mając ograniczony budżet dążą do szybkich doraźnych efektów społecznych.

Duży procent nowych nasadzeń nie wytrzymuje braku pielęgnacji w pierwszym okresie po posadzeniu. Brak dróg dojazdowych powoduje dewastację terenu przez ciężki sprzęt, samochody prywatne oraz quady.

DOŚWIADCZENIA 2c

W warunkach optymalnych park powinien być zamknięty w okresie ok. 4 lat przed udostępnieniem dla mieszkańców.

Realizacja parku w warunkach permanentnego użytkowania jest uciążliwa i bardziej kosztowna, gdyż wszystkie prace budowlane oraz nasadzeniowe kolidują z oczekiwaniami użytkowników.

W tym pierwszym okresie pomocna jest sztuka oraz organizacje non profit animujące życie w parku.

PARK TYSIĄCLECIA

ALEJA EUROPEJSKIEJ STOLICY KULTURY

DOŚWIADCZENIA 2d

W przypadku inicjatyw lub budżetów obywatelskich korzystne jest **odwołanie się do tradycji miejsca i stworzenie ikony parku.**

Park Mamuta, Wrocław
na zdegradowanych terenach
porolniczych

PL ISSN 0137-9143 Nr Ind. 350-206 Nakład 40.048

KR KR KR

6-7 lipca

ŚRODA
Gazeta
ROBOTNICZA
DZIENNIK POŁUDNIOWOZACHODNIEJ POLSKI

Jelenia Góra, Legnica
Wałbrzych, Wrocław

CZERWIEC '94

15

Wita, Jolanty

Nr 113 (13.879) 24 strony
Cena 3000 zł

Clinton w Polsce

(WASZYNGTON PAP) Biały Dom oficjalnie ogłosił wczoraj termin wizyty prezydenta Clintona w Polsce. Nastąpi ona w dniach 6-7 lipca.

W komunikacie Białego Dому stwierdza się, że prezydent USA pragnie „przyrzeć się z bliska wielkim postępom, jakie Polska poczyniła w realizacji reform demokratycznych i rynkowych od 1989 roku i wyrazić poparcie dla bezpieczeństwa Polski”.

y wrocławskiego mamuta z jego closem. Od lewej stoją: Andrzej Traczyk, Maria Augustyniak i Henryk Chmal. Fot. Wojtek Wilczyński

Kto zatłukł wrocławskiego mamuta

- Początkowo wydawało mi się, że ze ściany wykopu wystaje okruszek drewna - wspomina **Maria Walczak-Augustyniak**. Kiedy koledzy chwycili za łopaty okazało się, że natknęliśmy się na znalezisko, o którym większość badaczy może marzyć przez całe życie.

W sobotę, 11 czerwca po raz kolejny zamykamy prace przy budowie kolektora Ścieży na Oporowie. Tym razem budowę zatrzymał mamut. Odnaleźli go geolodzy prowadzący w tym miejscu rutynowe badania. Sensacyjnego odkrycia dokonano na głębokości 5

to najlepiej zachowany mamut z kilkudziesięciu jodek wykopano na terenach Polski, w całej historii badań geologicznych. Dzięki temu już na wstępie można było oszacować, że znaleziony egzemplarz był stosunkowo młodym, ale już dojrzałym osobnikiem. Jego wzrost szacuje się na około 4 metry - największe mamuty osiągały 6 metrów wysokości w kłębie - a waga na 3 do 4 ton. Z całego zwierzęcia najlepiej zachowały się półtorametrowe ciocy (stekacze). Patrząc na jeden z nich aż trudno uwierzyć, że przeleżały w ziemi

17.30 - 19.00

DOŚWIADCZENIA 2e

Stworzenie ikony ogniskuje ludzi wokół niej i generuje pozytywną energię do dalszych działań obywatelskich na rzecz realizacji parku etapami.

INTEGRACJA LOKALNYCH WSPÓLNOT

Recepta 1

dla Białych Móz

STWORZENIE INFRASTRUKTURY ŚCIEŻEK
ORAZ
NIWELACJA TERENU (GOSPODAROWANIE WODĄ)
PRZED DALSZYMI PRACAMI;
PLAN ZAKŁADAJĄCY ETAPOWANIE

Recepta 2

dla Białych Mór

REDUKOWANIE KOSZTÓW PIELĘGNACJI ZIELENI
- A W TYM:

WODA I CIEŃ, CZYLI ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU
- OGRANICZANIE POWIERZCHNI TRAWNIKÓW NA RZECZ ŁĄK KWIETNYCH,
NAŚLADOWANIE NATURALNYCH EKOSYSTEMÓW W DOBORZE ROŚLIN,
PREFERENCJE DLA ROŚLIN WYTRZYMAŁYCH NA SUSZĘ

Recepta 3

dla Białych Móz

ZAPLANOWANIE WYSP TEMATYCZNYCH DO ETAPOWANIA

IKONA PARKU

ZAPLECZE SANITARNO-GASTRONOMICZNE

Recepta 4

dla Białych Mór

INTEGRACJA I SOJUSZE!

Kraków

DZIĘKUJEMY ZA UWAGĘ